

више по једну или две књије, што је прилично велики покрив, да ли писање видиш као своју унутрашњу пошреду или више као обавезу да за собом оставиш полове свој несумњивој шаленци?

— Ја своју књижевну делатност доживљавам као хоби. Волим то да радим. Несумњиво је да имам унутрашњу потребу, као и сви остали наши књижевници, да о нечему говорим, на нешто да укажем. Али, мислим да је то типична појава код уметника.

Да ли сте размишљали да неку од својих већ објављених књија, или неке будуће, ионудиш издавачима у Србији?

— Да, размишљао сам и о таквим могућностима. Међутим, до сада сам остварио ту своју давнашњу жељу. Не знам да ли уопште издавачке куће у Србији имају слуша за наше књижевно стваралаштво, да ли би ове теме о којима ја пишем за њих биле

ВИЗУЕЛНЕ СЕНЗАЦИЈЕ УГРОЗИЛЕ КЊИГУ

Имајући у виду да предајете српски језик и књижевност у Српској школи, колико су млади данас наклоњени читању?

— Обавезна литература, наравно, постоји и у нашој гимназији. Она се чита, али је све већи број ђака за које то представља посебан проблем, пошто немају стрпљења да седе и да читају приповетке или романе. Визуелни доживљај, овде првенствено мислим на интернет, филмове, спотове, врши изузетно велики утицај на млади нараштај. Деца су навикнута да им се све даје по унапред одређеним шемама. Јунаци више не постоје у машти ђака, јер када читаш књигу, изглед тих јунака, околина, град или ентеријер, зависи од тебе и од твоје маште, а на филму то је све унапред дато. Дакле, то су приче које не буде машту код деце, него све добијају као „готов производ“, онако како је то режисер замислио. У неку руку можемо да приметимо и извесне последице те некреативности и одсутности оригиналне мисли и маште. Али, срећом, није у свим случајевима тако.

које већ годинама добијам позитивне критике. Ти моји верни читаоци често траже моје романе и знам по њиховим казивањима да се те моје књиге позајмљују и читају у ширем кругу. То ме посебно радује. Дакле, интересовање постоји.

Какве утиске носите са овогодишње будимпештанске фестивалне манифестације?

ПРОМОТЕР ДЕЧЈЕГ СТВАРАЛАШТВА У СРН-у

Активни сте и као новинар и члан невелике уредничке тима Српских недељних новина. Како видите утицај стваралачке личности?

— Од првог броја Српских народних новина био сам члан редакције и био сам задужен за страну која је посвећена деци и омладини. То чиним и сада, у нашим Српским недељним новинама. То је веома леп подухват. Драго ми је када могу да изађем у сусрет нашој омладини и да им помогнем да се њихови првенци нађу на страницама нашег листа. Пошто од 1989. године радим у нашој Српској гимназији на Тргу ружа, имао сам прилику да објавим неколико стотина написа, песама, прича наше деце. Више њих је наставило да пише.

вала књије, односно, са представљања Вашеј романа, који је преведен на мађарски језик?

— Искрено речено, први пут сам био учесник овакве манифестације. Мени се веома допало. Био је то леп доживљај. Посебно ми је драго што смо, захваљујући залагању и труду Милана Ђурића, директора Српског културног

ИНТЕРВЈУ

и документационог центра и његових сарадника, мађарској читалачкој публици могли да прикажемо преводе романа наших књижевника, који стварају на српском језику. Било је то остварење мог давнашњег сна, да се отворимо према мађарским читаоцима, којима се тако пружа прилика да нас још више упознају.

Да ли обавезна лектура у гимназији још увек постоји и каква је, по Вама, будућност књије? Да ли ће она имати алтернативу у будућности?

— Основни проблем је тај што се данас читање претворило у „сурфовање“ на интернету. То и не би био толики проблем да се то време посвети нечем корисном и лепом. По мом искуству, омладину више занимају тренутне сензације, блиц трендови, небитне и неважне ствари. Они су све мање читаоци књижевних дела, а све више конзументи бескорисних тек-

стова. Но, срећом, нису сви такви. Видим да није мали број оних ђака који читају књиге. Има и таквих који се баве лепом књижевношћу, филозофијом, историјом итд. Ствар, дакле, није изгубљена. То увелико зависи од појединца и света његовог интересовања.

СНН

АУТЕНТИЧНО ПРОЗНО ОСТВАРЕЊЕ

„Јесејево сјабло је у сваком погледу потпуно аутентично прозно остварење ширег опсега. Може се окарактерисати и као историјски роман, тематски јединствен у савременој српској прози. Са полазиштем је у ономе што се некад и негде збило, и што писац Драгомир Дујмов увек поткрепљује аутентичном грађом зналачки пронађеном у архивским ризницама, на страницама мемоаристике, ратних извештаја и летописа. Све је изукрштано, тако да је тешко разлучити шта је документ, а шта фикција. Шта је јава, а шта у бунилу мучни сан из којег Жарко Ристов буђењем нема разјашњења оној упитности позајмљеној из старе зен-приче о дечаку и лептиру. У овом случају, да ли је то буђењем младић — ратник, који сања да је соко, или то соко види младића срећног што је после свега остао човек, који је, свеједно да ли је човек или птица, наспрам обриси свог лика у огледалу себи знан, потпуно разазнатљив, а надасве — у подношљивом облику. Дакле, у физичком и у моралном погледу, споља и изнутра цео и свој. Тиме је и сам, попут бар једног од оних ликова са медаљона на Јесејевој лози која ниче из прапредачког колена. Јер, од свих греха у злу могућих, би одбрањен“, написао је књижевник и критичар Давид Кеџман Дако о најновијем роману Драгомира Дујмова.

